

Mag ik je racist noemen?

Mitchell Esajas heeft in zijn ijzersterke analyse van het racistische karakter van de bijeenkomst die De Rode Hoed organiseert met de titel “Mag ik je neger noemen?” aangegeven hoe diep racisme is ingeworteld in de Nederlandse samenleving. Hij schrijft: “De Rode Hoed weet dat het woord neger geen neutrale maar een beledigende term is dat gebruikt werd om mensen van Afrikaanse herkomst te dehumaniseren. Het is dus een bewuste keuze om een woord met racistische lading als titel voor een debat, dat zogenaamd over tolerantie zou moeten gaan, te nemen.”

Ik wil voortborduren op zijn bijdrage en de koppeling maken met het beschavingsniveau van Nederland en de sociale strijd die nu plaatsvindt.

In Nederland is aan het eind van de negentiende eeuw de eerste feministische golf geweest met als inzet deelname van vrouwen in het hoger onderwijs en het openbaar bestuur (actief en passief kiesrecht). In de jaren zestig en zeventig van de twintigste eeuw begon de inzet van de tweede feministische golf met het recht op betaald werk en deelname aan het maatschappelijk leven en breidde zich uit naar onderwerpen zoals seksuele bevrijding.

In die maatschappelijke discussie zijn nooit publieke debatten gevoerd met als thema “Mag ik je kutwif noemen?” Althans niet in de mainstream media en instituties. Waarom niet? Omdat in deze emancipatiebeweging er toch nog een zekere beschavingsniveau was dat als rem fungeerde op zulke lompe en onbehouwen acties. Natuurlijk was er sexismen maar een zekere vorm van beschaving was aanwezig in de discussie.

Hetzelde geldt voor de homobeweging. De tegenkrachten tegen homo-emancipatie hebben religieuze argumenten gebruikt of argumenten over wat wel of geen normaal seksueel gedrag behoort te zijn. De mainstream media en instituties organiseerden geen bijeenkomsten met als titel “Mag ik je flicker noemen?” Dat geeft aan dat er genoeg beschaving was om een schaamtegevoel op te roepen bij de gedachte dat je een openbare bijeenkomst organiseert en serieus denkt te praten over de vraag “Mag ik je flicker noemen?”

Hoe komt het dat mainstream instituties als De Rode Hoed die beschaving ontberen en kennelijk sprekers en een publiek vinden dat zich serieus buigt over de vraag “Mag ik je neger noemen?” Dat heeft alles te maken met de opkomst van extreem-rechts in Nederland en de corrumperende invloed die ze heeft op de rest van de samenleving.

Toen Janmaat met zijn racistische uitspraken zijn entree deed in de politiek was er in brede delen van de samenleving een gêne om daarmee geassocieerd te worden. Het beschavingsniveau van Nederland had nog remmen die verhinderden dat lomp en onbehouwen gedrag een norm werd in het publieke leven. Met de opkomst van Pim Fortuyn en Geert Wilders zijn die remmen gebroken. Ongeciviliseerde gedrag werd salonfähig, aanvankelijk in rechtse kringen, maar al gauw werd het overgenomen in linkse kringen en vond een vertaling in een gevoel van superioriteit van de westerse cultuur zoals vertolkt door Paul Scheffer en recentelijk door Femke Halsema.

Er is een nieuwe sociale beweging in ontwikkeling in Nederland onder migranten. Sommige mensen zien alleen de Zwarte Piet beweging, maar er is een bredere onderstroom in de diverse migrantengemeenschappen. Frantz Fanon zei eens over de relatie tussen groepen die te lijden hebben van racisme: “Whenever you hear anyone abuse the Jews, pay attention, because he is talking about you”.

In navolging van Fanon weten Marokkanen dat als iemand roept “Mag je neger noemen” hij of zij ook bedoelt “Mag ik je Kut-Marokkaan” noemen. Die verbinding ligt in de sentimenten van racisme die diep geworteld zijn in de Nederlandse samenleving.

Mitchell Esajas schrijft dat zijn ego aanvankelijk gestreeld was door de uitnodiging om deel te nemen aan het debat in de Rode Hoed, maar al snel een vreemd gevoel kreeg dat dit helemaal niet klopt. Vanuit dat vreemde gevoel heeft hij de stap gemaakt naar een fundamentele kritiek op de uitnodiging. Zijn ontwikkeling is representatief voor de ontwikkeling van grote groepen migrantenjongeren. Er komt een tijd dat ook bij Nederlanders een vreemd gevoel zal ontstaan als mensen zeggen “Mag je kutwif, flikker, Kut-Marokkaan of Neger noemen”.

Ik hoop dat dat niet lang zal duren.